

ییل: ۱ صانی: ۲۹-۳۰

ییلانی

عثمانلی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانک

صایدیسی ۱۰ پارویه

خَلْقَ دَوغَرُو

هفته دهر، نورن بوردی، طرفدن مبقایمیر

بر صایدیسی یازمیر

مدیری: جلال ساهر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه
جاده سند ۴۰ نومرولی
«تورک بوردی»

تجشبه ۲۴ تشرین اول، ۱۳۲۹

تبریک، خلقه دوغرو، بایرام، عبدالفیاض توفیق، شعر: آدرنه یولنده آلائی سانجائی آجیلیرکن، امین اوغلی کمال،
تنبیل اولما، آی تورک اوغلی، هدایه الله، تاریخ: اوچنجی سلطان سلیم، ...، غایدالی دوشونجه لر: اصناف ایچین ترقی
یوللری، فائق، بویوک حکایه: تورک، ع، قادر، هفته لی حوادث، خ، د، ...، آجیق خبرلشمه، خ، د، ...

اورمغه باشلاديلر وهر طرفده هر اويونك ييتيريله سي بر
دقيقه سورمه دي بيله . بو آراقده يك ده گرتي آتله
يېنمش سكين يېنجينك چاديرلر دوغرو آت سالدني
گورولدي . گلتلر باخي يارك صاغه دوغرو ديزلديلر
و پاشانك اختيارلر دوغرو دونهك :

— هايدى باقم ، آغالر .

ديمه سيله اختيارلر قيليجلرينه آل آتديلر و ايجه ،
نارين ، نازك ، خفيف ، ياريم آيه بگزمه ين دوغوز قيليج
آتيلره و يرلدي . باخي يارك قارشيسنه گچوب قيليج
ويرنده اونه كيلر گيي :

— يوزك آق اولسون ، مولا اوتانديرماسين .

ديدكن صوگرا اختيارلر چكيديلر . بوندن صوگرا
تعليم اوستاسي و آيچيلر كاهياسى حاجى دده ايلريله دي
وصاغ باشده كي آتليكن قارشيسنه گچوب :

— باشلا .

ديدي . يېنجي آتي طوبالاردى . ديزگيلر هيچ
قييرداما يور ، يالگيز جوانك باشنك دونوشه اويويوردى .
آلى ، پاشانك هر وقت باغير دني اوطوروش و بالديرياديلرني
كوستروب برطوباج كيبي حيوانك نوك آياقلىرىنك باصديني
يره آدرليني گتيرمك بويه جه دورت ياغلك يريني ده گيشد .
يردكن صوگرا بر آديم بيله اشكين يورومتهدن طيريه
قالقدى . ايكي يوز آديم قادار بويه جه يورودى . بوتون
گوزلر بوكنجه ايدى . قايناقلر اگردن بر پارماق بيله
آريلا يوردى . صوگرا چهويك بر قيصه گري دونوشه
چاديرلر يونه لن گنج طوبلو بر آتاقله [*] يافلاشدى
و تام چاديرلرلر اوگنه ، دهرنگ قارشيسنه قونولان
تلدن بر يوماق اوسته دورت قات صاريلش ايضلاق
كچه الهده كي قيليجي چالدي و ايكي آديم كچه من حيواني
دور دوردى . اوروش بگه نيلدى . ايكي به بولونه تل
يوماقله كچه پارچلري دوغرو لتولدى .

ايكنجي و اونچي آتيلرده طبق بونك گي بگه نيلديلر .
دور دنجي ، بشنجي ، آتنجي ، يدنجي ، سكينجي يېنجيلر

بوش بولنديغدن غايت اوراق بر بدله كيرالانير و صوگرا
مطلوب درسلى اوقوتا جق همشيرلندن فخرى معلم
بولونمازسه خارچدن اجرتله تعيين اولونور .

بوصفله ده بر مدني انسانك بيلمه سي لازم گلن
بر جوق شيلري ده اوكره بيليلر . قانونلر شويه سطحجه
كنديلرينه آكلاتيلير . ملاتمع قانوتى برعه بيليرسه
بعض احوالده برگون كچيكمكدن دولايي ايسته نيلن ايكي
قات جزاي تقديدن قورتولش اولور . مسقات ، انتقال
قانونلريني ، جزا قانوتى بيليرسه ايشني اوگا اويدورور .
والاصل بونلرلر هپسندن داها بويوك . هپسندن داها
مهم بر نتيجه اولق اوزره بيلگلي ، ماهر برسي عنصرى
ييتشديره جك بويه بر مؤسسه تمل آتلمش اولوركه
مادى فايداسى قادار معنوى شرفده بويوكدر .

مهندس

فائش

ملى مفا

تورك

بازمه : ع . قار

باشي يكن سايمه

چاليشاجم ...!

— گوره جكم ...!

..

بر طرفده گوره شلرده قازانانلرله يگيله نلرلر آدرلي
سوييله نيركن اوتده لوبود اوبتايانلرلر نعره لري ، برده
ايكي اوجلرينه بر صاغلام ايپ باغلانوب آراسنه طاش
پارچلري قونارق اوزاقلره آتمه يارايان و آدينه صابان
دينين مشين پارچمسي ايله ياريش ياپانلرلر چاغريشمه لري ،
داها اوزاقده « كان كشلر » اوق آتانلرلر نشانه اوروب
اورمادقلريني بيليردن داوول سسلى ايشيديلوردي .
دمه ير طاش پاشانك بر اشارتيله داووللر هپ بردن

— هایدی حاجی .

دیدی . حاجی ددهدهده باختی یاره اشارت ویردی .
 بوراق طائی بر اورناقم اوستنده دونوش یابدقند
 صوگرا آجیق برطیرس ایله چادیرلردن آچیلدی ، قایناقلر
 صانکه طوقالاه یایدشیریش کی اگردن آربلایوردی .
 یای کی دوزگون آچیلوب قاپانان باجاقلرک ایکی
 قیصه سیجیرایشی آردندن یایدنی قیصه کری دونوشدن
 صوگرا ییلدیریم کی گلوب کهنک ایکی آدیم اوته سنده
 میخلاندی قالدی .

ددمیر طاش پاشا :

— ماشاالله کوچوک !

سوزنی سولیرکن اطرافندن سلسنملر باشلادی .
 سکسهنک اختیارلریله بویه آتی بر اوروشه ایسانامایورلردی .
 حاجی ددهدهنگ سسی :

— بونی نیگیولی گونی یاخشی بگده گوردی ایدم .
 زهرلهر گومولش بر فیرهنکه قیلیجی چالیدی حالد
 حریفک حیوانی دورت بش سیجیرایش یایدی . هیچ
 برشی اولمامشدی . شاشدی ایدم ، اومور بک قیلیج
 چالسینده کسمه سین ، ایسانامایوردم . برکت او آراق
 حیوان توکزه لدی ، حریفک قسائی یره دوشدی ده
 ایشی آکلادی ایدم . نه! بوده او اوستانک چیراغی !...
 دییوردی .

بو ددهده ددمیر طاش پاشانک قیلیجنک جامورلنی
 ایله کچیه دوقونوورمه سی هنوز آگلایامانلره ایشی
 آکلاندی . قیلیج او قادار خفیف اورولمشدی که
 کیمسه فرقه وارمامشدی .

شیمدی یه قادار ددمیر طاش پاشانک آغزندن بویه
 سنوز دویولادیغی ایچین ، عادندن دیشاری اولار
 هنری بک بگه ندیرن یاخشی یار ، یوزلری آز نوکجه
 نوزونودن قیزارمش ایکن شیمدی سنله ن اختیارلر
 طرفندن یره استیریلدی و پاشانک آلی اوپدورولدی .
 او زمان پاشا :

تام وقتده قیلیج چالاماق ، حیوانی ایکی آدیمدن فضله
 یوروتدکن صوگرا دوردورمق ، تلی کسمه مک کیی
 بحرکسز لک لرندن توتور بگه نیلمه دیلر .

صیرا باختی یاره کلمشدی . بوگونکی یوقلانیشده
 اُنک کنج اولدینی ایچین اُنک صوگه قالان بوینیچنک آت
 هنرلری هرکس بیلوردی اما قیلیج قوللانیشنی دها
 گورمه مشدی . ایشک اُنک زیاده مراقه دوقونان یری ده
 باختی یارک قیلیج هنرلری یاخشی بگدن اوکره نمکده
 اولماسی ایدی . زمانک اُنک نوگلو سلاح آدمی اولان
 یاخشی بک آلبته کندینه یاراشان برجیراق یتیشدیرمک
 ایدی . شیمدی یه قادار ددمیر طاش قوناغک دورت
 یوکسک دوواری اولوسی ایچریسندن صیزان خیرلر ،
 اوستانک ییله چیراغک قارشیسنده بک چهویک داورانمقله
 قورونا ییلدیگنی ییلدیریوردی .

بوندن ایکی آق قادار نوکجهینه برجمه گونی یاخشی یار
 آت قوللانیقده ، اگر بوشالتمقده کی هنرلری ایله هرکس
 یارماق ابصیرتدیردیغی زمان بینیچیلک خوجه سی اومور بک
 سونجندن آغلامشدی . باقام ، بوگون یاخشی بک
 نه یاپاچق .

بوگونه قادار اوچ قات کچیه قیلیج چالینیوردی .
 ددمیر طاشک قارشیسنده قیلیج قوللانیق نه قادار کوچ
 اولدینی هرکس معلومدی و شاشیرمق نه اولدینی هیچ ده
 دهنه مهش اولان تورک کنجلرینک بوجنک آری قارشیسنده
 بر پارچه ازیلوب بوزولملرینی و بویوزدن اُنک گوزمل
 بینیچلردن بش کیشیک بوگونکی قیلیجده قازاناماسنی
 دورده چیقاریلان کچدن بیلورلردی . بو آراق قارابک
 کچلرک دورت اولماسندن شکایت ایتمک قالدیشدینندن
 ددمیر طاش پاشا شو سوزلره قارشیلق ویردی :

— ییلدیریم بویه ایستور !...

بو سوز هرکسک بویونی اوگنه دوشورمگه یتیر
 آرتاردی !... پاشا یان طرفده بگه مکده اولان تعلیم
 اوستانه :

بودن سوکرا آتلی چاریشمه لری یاییلاجنی بو او یون
ایچین حاضر لانان گنجلرک قیاقلرندن آغلاشیلورودی.
باشلرینه ساده برر طولغسه قویان بو گنجلرک آراسنده
باختی یارده واردی .

بری قیر بری آل بیگیلی ایکی یینیجی آلرندە کی تاختا
قیلیجلرله قارشلاشدیلر . بررینک اطرافنده فیریلداق
کچی دونو یورلردی . صاغ آلاری حیوانت باشندن آزیجق
یوکنک اولارق تاختا قیلیجی طوتویور و قیلیجک اوجی
آزیجق ایلری یه دوشو ک اولدینی حالدە صول اوموزه
دوغرو گوکی نورتویورودی . اوقادار چابوق دونوشلر
بایبورلردی که آتلرندە کی حیوانلره صانکه لاقیردی ایله
دونوش یاپدیر دقلری ظن اولونا بیلدیردی . و آراسیرا کر چکدن
حیوانلرینه :

— هایدی چاقال !

— هایدی گوموش !

— ها چاقال ها !

— دون گوموش !

دیدکلری ایشیدیلورودی !

بر زمان اولدی که آل بیگیلینک دونوشلرندە کی
چابوقلق آغلاشیلغمه باشلادی . و اوزمان قیر آتلینک قیسه
بر دورت نعل ایله اوزاقلاشارق آللی بی پشه طاقوب
سوروکله مک ایستدیگی و آل آتلینک او گنده کنک صولی
آرقاسنه یاقلاشمغه اوغراشدینی گورولدی .

دهمیر طاش پاشانک بر اشارتله حاجی دده بر قیر
بیگیلی داها چیقاردی . اوزمان آل بیگیلی ایکی آتلی
ایله اوغراشمغه باشلادی . و جوق کچمەدن سوگردان
قاییشان قیر بیگیلینک صولی گریسنی آلارق آندە کی
تاختا قیلیجله صول بو گریسته خفیفجه دوقوندی و بیلدیریم
کچی کچوب اوتە کی آللی بی پشنه طاقدی . بیکلمش
اولان قیر آتلی آزیجق اوتانارق بره آتلادی و کسناره
چکیلدی . آز سوکرا آل بیگیلی ایلاک مبارزینده
برنجی کچی اوتاندرارق بره ایندیرمشدی .

یاختی . دیه سسلەندی و گلهن اوغلانە :

— باختی یاری قیلیجده سنی یقشدیریورسک ؟
دیبه رک یاختی بکدن :

— اول الله سوکرا بن . جوانی آلینجه :

— نمون اولدم . داها نه هنرلری وارسه کوسترسین .

دیدی .

بر چادر قازینی گوزە لجه نوردولوب چه وریله رک
گورولە کدن سوکرا اوسته بر صوطاسی قونولدی و
ایچنه سیلمه اولارق صودەلدورولدی . بوراقلک اوسته
صیجریان باختی یار آچیلدی . و آز سوکرا چادر قازینک
ایکی آدم یانندن بیلدیریم کچی کچدیگی و بو آرده
آندە کی قیلیجک شیمشک کی یالایدینی گورولدی .
ایسته او قادار .

قازینک یاننه قوشوشان اختیادلرله برلکده یاختی
صوطاسی یوقلادی ؛ و ایچندە کی صوبک دوکولمک
ده گیل صالانمادینی یله آگلاتدقن سوکرا حاجی دده
آیاغیله قازینک طوبراقدن بر قاریش یوقاریسته شویله جه
دوقونو ورنجه برقاریش اوزونلغنده بر اودون پارچە سی
ایله برلکده طاس بره یووالانوب ایچندە کی صویری
ایصلاندى . کسین بر دوپولایله جک قدر صیجاق ایدی .
اختیادلر باختی یارک اطرافنی صارارق بویله بر چیراق
یتیشدیردیگی ایچین کندیسنی قوتولاولرکن اونکده
گوزلری سوچدن یاشارمشدی . باختی یارک باباسی گنج
اوغوللرک علی آغا سس سزجه سیرایدیلورودی .

باختی یار آندە کی قیلیجی صاحنه وروب چکیلدی .
خلقه لردە باختی یارک اوروشارندە کی چه ویکلک و خفیفلک
گوروشولویور ، اختیادلر بارماق ایصیریور ، گنجلر
ایچلرنی چکیورودی .

بر ساعت قادار زمان یمکله گچدی . یومورطا ، پنییر ،
تازه صوغان ، زیتون کچی خفیف شیرله لذتی بر قوشلق
یمکی یینلیدی . گوزەل سسلی برخوجه اذان اوقودی ،
سکیز اون برده جماعتله اوکله نمازلری قیلیدی .

هفتلر حوادث

قادرانرمن ایچین — مشروطیتدن بری قادیلرمنه ویریلن قونفرانسلرک بووک استفاده لره سبب اولدینی محققدر . عمومی برر درس دیک اولان یو قونفرانسلره گیدن خاتلرمن بعضاً ملی هیجانلر ، بعضاً فایدالی معلومات آلاراق وقتلری قازانمشلردر . بو سووک هفته لر ایچینده یو قونفرانسلرک دهاا اهمیتلری ویریلدیگی عمومیتله دویقد . ته ائی نسوان و عمومی قونفرانسلر جمعیتلری طرفندن اولکی جمعه ویریلن برنجیسنک موضوعی « ورم » وخطیبی دوقتور قدری راشد پاشا ایدی . ملی وارالغمنی کیمیرن بو خسته لک قادیلرمن و چوقوقلرمن آراستنده کیرایتی ، بوندک خطالرمنی آکلاتمن قورونقی چارهلری سوله مشدی . بوندن آری اولاراق سوگیلی اؤدنه نك بولغولر آنه کچمه دن اول ، کچیدکی زمان وکچیدکدن سوکرا کی منظرلری ضابط ثابت لوحلر شکندنه کوستریلدی . بو جمعه ده تورک اوجانی اجنای و ادبی بر قونفرانس ترتیب ایتدی . تورکلرک ملی شاعری عمد امین بک گوزل و هیجان ویریمی شعرلری اوقودی . آقچورا اوغل یوسف بک ملی غایه احتیاجندن ، بوکا عائد دویغولری عمومیلشدیرمه نك فایدالردن بحث ایتدی . حمدالله صبحی بک ینه تورک ملت دویغولریک اهمیت سوله بک قادیلرک اجتماعی موقعلری . بونده دوزله کله چک شیلری استقبالیلری شرح ایتدی . سلیم سیری بک ده بدنی ادمانلرک لزومندن ، آسکی ملی اوپونلرمنک ، عادتلرمنک برافیلماستنده کی مضرتدن بحث ایدیرک . بونلرک یکیدن جالاندیریلماستنده کی فایدایی آکلاتدی . قادیلرمنک یو قونفرانسلردن طوبلا دقلری هیجان واستفاده بک بووک اولدینی ایشیتدک . مقتضیلری تبریک ایدروهر زمان تکروی تورک قادیلرک اویانماسنه سبب اولاجق واسطهلردن بری اولاراق گورورز .

دیم موزه سی — گلخانه خسته خانه سنده برورم موزه سی آچیلدی . براده خسته له ملو تولش جگرلر ، خسته لک دورلرینه عائد لوحلر ، استاتیسقیلر و خسته اولانلرک قوللاناجی ادوات و سائر یایلوب آصلیلری و آیریمجه حکیم بکلر طرفندن ایضاحات ده ویریلدیگی ایچین ورم خسته لکک باشلاماسی ، ایلرله می ناسل اولدینقی ، قورونغا چاره لرلی ، حاصل خسته لقه عائد هر دورلو معلوماتی آله ایتمک قابیلر . اهالیز مطلقا پورایی کیدوب گورمه لیدر . بو پایلاماسی آک فایدالی برایشدی ، یایلیدی . اهالیز کیدوب گورمکده احوال ایدرسه بووک برقصورایشلشمش اولور . هرگون اون ایکیدن ایکی به قدر خاتلره ، ایکیدن سوکرا ارککلره آچقدیر .

بو موزه به داترگله چک صایبلرمنده دهاا تفصیلات برره کچک . شیمدی بک هرکسه زیارتی توصیه ایدیلورز .

بو تعلیملر چوق اوزون سورودی وخلق هیچده بزگنیک کوسترمه دن سیر ایدیلوردی .

برچوق چیقتلر کیمیسی باشه باش ، کیمیسی بره اوچ جیقارق چارپشمشلردی . باختی یارده ایکی کیشی ایله چارپشمش وقازانمشدی .

هپ قازانانلر بر صیرایه دیزیلیدلر . بش کیشی بک شانلی چیقمشدی . شیمدی بونلر بررلیله مبارزه [*] ایدچککوردی . باختی یار ایله اونک دهنکی برکنچ آیریلیدلر . اوچ دقیقه کچمه دن حاجی دده باختی یاره قارش بر ایکنجی ، بش دقیقه دولمان برده اوچنجی یوللادیقی حالده باختی یار پشنه طاقیلان اوچ سواری بی چکيور ، اوزاقلاشدیريور ، نوزو یور ، یورو یوردی . و آکلاشیلورودی که هنوز آزمگه نیتی یوق . و دوعروسی ده اونک آتار بوراق ایله بوی نولچه چک ده کرده ده گیل . دهمیر طاش پاشا حاجی دده ده بر دوردنچی یوللاماسنی اشارت ایدنجه هرکسلرده بر شاشیرمه گوروندی . بو شیمدی به قادر اولمامش برشی ایدی .

باختی یار حالا مبارزلرینی یورمقده وهب دولامباچ یوللره نوزمکده ایدی . دهنک اولوجه لری آراستنده صبرسزلق باش گوستردی . آتیلر چادیرلره یاقلاشمشلردی . اوزمان دهمیر طاش پاشا اورناتجه اوغلنه سسلندی :

— امور !

بوسی هرکس کبی باختی یارده ایشیتمشدی . ایشته اوقت چهویک دنوشلره یانه آچیلوب دورت مبارزی اوکته قاتماسی آردنجه آراقسز ایکی چارپشمشله ایکی مبارزی ، دهاا سوکرا اوچنجی و دوردنچی بی بره ایندیرتمشدی .

— بتمه دی —

[*] آسکی زمانلرده بوگون دورت نعل دینلن بوروشه « آناق » ، سرعتی دینلنه « طیریس » ، عادتا دینلنه « آشکین » دینیلیدری . سوک ایکیمی آلان قولانیلیور . هجوم دینلن آلا بیلدیگنه قوشدوروشه آسکین « ایلغار » دینیلیدی .